

ELKE
OCHTEND
06:00 - 09:00 uur

M
MATTIE

100.7 fm

WIETZE
W

Qmusic
Q is good for you

nextweten

Europa //

De PVV wil **samenwerken** met andere eurosceptische partijen // Maar ze hebben **weinig gemeen**, blijkt uit een analyse van nrc.next // De partijen stemmen vaak heel **verschillend**

Dit is niet mijn stem, vriend

WOUTER VAN LOON

AMSTERDAM. Hoe vaak stemmen politici in het Europees Parlement voor of tegen een voorstel? Dat weet, gek genoeg, niemand.

Europarlementariërs stemmen door hun hand op te steken, en wie zijn hand wel of niet opsteekt, wordt niet per persoon geregistreerd. Hierdoor is achteraf niet vast te stellen of zij hebben meegestemd met de Europese fractie waar zij toe behoren. In een klein deel van de stemmingen wordt een hoofdelijke stemming aangevraagd – die gegevens worden wel opgeslagen.

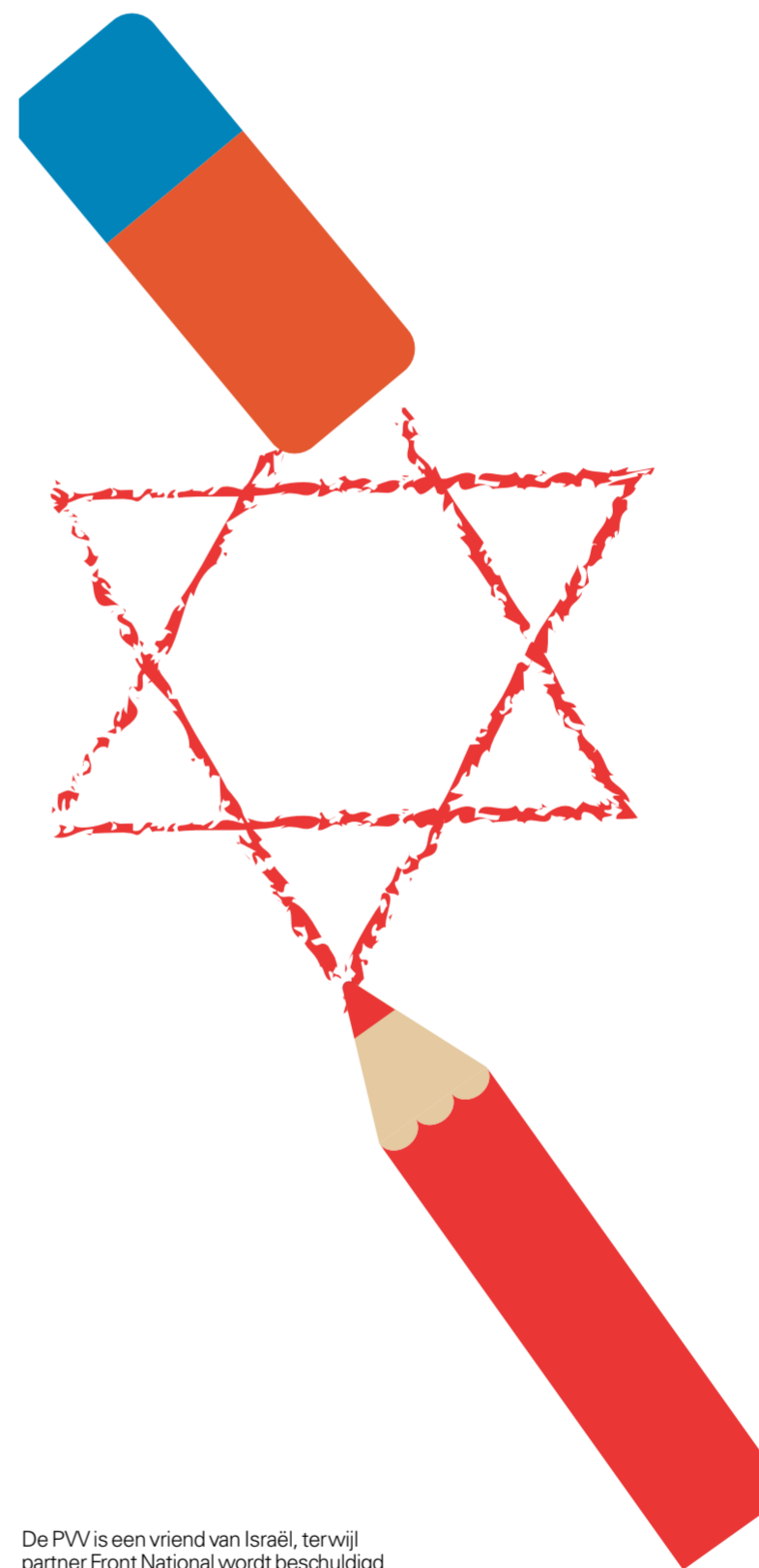
Om meer zicht te krijgen op hoe Nederlandse partijen gebonden zijn aan de eurofracties, analyseerde nrc.next bijna 2.000 hoofdelijke stemmingen van de afgelopen vijf jaar, die zijn verzameld door Votewatch, een organisatie die pleit voor een grotere transparantie van de EU-besluitvorming. Daaruit blijkt dat binnen de fracties die in het parlement de lakens uitdelen – de christendemocraten, de sociaaldemocraten en in mindere mate de liberalen – een grote fractiediscipline heerst. Rond de 90 procent van de leden stemt mee met het fractiestandpunt. Ook in kleinere fracties, zoals de groep waar de SP deel van uitmaakt, stemmen de parlementariërs vaak met elkaar mee.

Samen zijn ze met zeven

Uitzondering: de PVV. Geert Wilders heeft nog geen eurofractie met andere partijen maar wil de komende vijf jaar samenwerken met het Franse Front National, Vlaams Belang, FPÖ uit Oostenrijk en Lega Nord uit Italië. Ook de Zweedse Democraten en Slovaakse Nationalistische Partij willen zich aansluiten: samen zeven. Om een officiële fractie te kunnen vormen, moet de groep bestaan uit minimaal zeven partijen uit verschillende lidstaten, die bij elkaar zeker 25 zetels hebben. De groep lijkt daar volgens peilingen aan te gaan voldoen.

Dat zou de partijen allerlei privileges opleveren. Zo kunnen ze een onderwerp op de agenda van de vergadering zetten en krijgen ze meer spreektijd. De meeste partijen in de nieuwe fractie hebben die mogelijkheden nu niet.

Maar uit de analyse van de hoofdelijke stemmingen blijkt dat de zes partijen die de afgelopen vijf jaar al in het parlement zaten (de Zweedse Democraten kregen in 2009 nog niet genoeg stemmen) allemaal heel verschillend stemmen. Gemiddeld stemt

De PVV is een vriend van Israël, terwijl partner Front National wordt beschuldigd van antisemitisme.

zo'n zestig procent van de parlementariërs van deze partijen met elkaar mee; fors lager dan de 90 procent van de christendemocraten of de liberalen. En ook flink minder dan de meeste kleinere fracties.

Vaak oneens met Wilders

In de groep van de PVV lijken alleen Front National en de FPÖ het echt met elkaar te kunnen vinden, zij stemmen in ongeveer drie van de vier stemmingen hetzelfde. De overeenkomsten tussen de PVV en de Slovaakse Nationalistische Partij zijn opmerkelijk klein: in tweederde van de stemmingen gaan de partijen voor een andere keuze. De partij van Geert Wilders is het met de andere vijf partijen in min of meer de helft van de gevallen oneens.

Zijn die verschillen erg? Dat valt wel mee, denkt Gerrit Voerman van de Rijksuniversiteit Groningen, die jarenlang onderzoek deed naar het Europese partijstelsel. „Deze partijen willen vooral een groter podium. De PVV-fractie hoeft niet per se iets te bereiken, dus is een sterke fractiediscipline niet nodig. In tegenstelling tot de liberalen of christendemocraten, die voor meerderheden moeten zorgen en één blok moeten vormen.” De partijen waarmee de PVV wil samenwerken, hebben daarom afgesproken gewoon niet over de verschillen te spreken, denkt Voerman.

De samenwerking is daarnaast ook niet volledig willekeurig. De zeven partijen hebben wel een gemeenschappelijke ondergrond, meent Matthijs Rooduijn, politicoloog aan

DE PARTIJEN ZIJN NATIONALISTISCH EN MAKEN ONDERSCHIED TUSSEN 'HET GOEDE VOLK' EN 'DE SLECHTE ELITE'

de Universiteit van Amsterdam. „De partijen zijn allemaal sterk nationalistisch, zetten zich af tegen alles wat dat niet is en maken een vijandig onderscheid tussen 'het goede volk' en 'de slechte elite'.”

Een vriend van Israël

Er bestaan wel flinke tegenstellingen. „De partijen hebben een andere ontstaansgeschiedenis. De PVV is een afsplitsing van de liberale VVD. Front National en FPÖ hebben allebei een rechts-extremistisch verleden. Door die gemeenschappelijke geschiedenis zijn ze het waarschijnlijk vaker met elkaar eens dan met de PVV.”

Hoewel uit de stemmingen blijkt dat het buitenlandbeleid een van de beleidsterreinen is waar de partijen het nog redelijk eens kunnen worden, ligt daar ook een van de duidelijkste verschillen. Waar de PVV bekend staat als grote vriend van Israël, worden Front National en FPÖ beschuldigd van antisemitisme. En ook op het gebied van homo-emancipatie staat de PVV tegenover Front National en FPÖ.

Verdeeldheid kan de boel op scherp zetten, denkt Rooduijn. „De politici van deze partijen zijn uitgesproken types, dat kan problemen veroorzaken.” Een onbenullige opmerking kan al genoeg zijn om de fractie op te blazen, denkt ook Steven van Hecke van de Universiteit Leuven. In 2007 strandde om zo'n reden al een eurosceptische fractie, toen Alessandra Mussolini (kleindochter van dictator Benito Mussolini) een denigrerende opmerking maakte over Roemenen. De Roemeense partij in de fractie trok zich terug, waarna er niet genoeg parlementariërs over waren om een officiële groep te vormen. De fractie van de PVV kan voor dezelfde problemen komen te staan. Ook is het nog maar de vraag of Vlaams Belang en de Zweedse Democraten wel genoeg stemmen krijgen om een zetel binnen te slepen. En mocht dat zo zijn, dan hebben deze parlementariërs een chantagepositie, meent Van Hecke. Als iets ze niet bevalt, kunnen deze partijen dreigen eruit te stappen. De hele fractie zou dan in elkaar klappen omdat niet meer aan de eis van zeven lidstaten wordt voldaan.

PVV? Liever niet

Geert Wilders heeft al aangegeven dat hij ook met de Britse UKIP van Nigel Farage en de Deense Volkspartij wil samenwerken. Uit de geanalyseerde stemmingen blijkt dat de PVV het ook vaak met de Deense Volkspartij oneens is, maar in ongeveer driekwart van de gevallen wel hetzelfde stemt als UKIP. Nigel Farage heeft al gezegd dat hij liever niet met de PVV samenwerkt en zeker niet met het Front National in een fractie wil zitten.

Over dit onderzoek

■ De bijna 2.000 hoofdelijke stemmingen die voor dit onderzoek zijn gebruikt, zijn een klein deel van alle stemmingen die in het Europees Parlement plaatsvinden. Onderzoek heeft aangetoond dat politici niet precies hetzelfde stemmen bij de stemmingen die worden opgeslagen als bij normale stemmingen waarbij er alleen een hand hoeft te worden opgestoken.

■ Desondanks is het een belangrijke indicator: hoofdelijke stemmingen zijn over het algemeen de meest belangrijke, waarbij principiële keuzes worden gemaakt.

■ Bij dit onderzoek is gekeken naar hoe vaak partijen die samen een fractie in het Europees Parlement vormen, met elkaar meestemmen. Ook is onderzocht hoe vaak de Nederlandse partijen met de fracties meestemmen.

ADVERTENTIE

NRC
Restaurant Café

Rokin 65
Amsterdam
(vlakbij de Dam)
T 020 755 35 53

Zondag 18 mei

NRC KLASSIEK: EARTRIO

Op informele wijze presenteren jonge, talentvolle musici zich aan het publiek. Het EARtrio speelt werken van Beethoven en Dvorak. I.s.m. Conservatorium van Amsterdam.

12.00 uur | Gratis entree

Meer informatie op nrcrestaurantcafe.nl